

זילא בה מילתא, [שאין הדבר מתפרסם, ולכן, יכול הוא לזונה באופן שכזה, ואין הצורה הזאת של האכלה על ידי פרנס מהווה זלזול בכבודה]. אך טפי, יותר משלשים יום, שמעי בה אינשי, וזילא בה מילתא, ולכן עליו לגרשה.

איבעית אימא, באופן נוסף אפשר לבאר מדוע חל הנדר, והלא הבעל משועבד לה?

שמדובר כשהדירה כשהיא ארוסה, שאז הוא אינו משועבד לה, ולכן חל הנדר.

ומקשינן: אם כן, מדוע מעמיד לה פרנס, וכי ארוסה מי אית לה מזוני?

ומעמידה הגמרא: מדובר כאן בכגון שהגיע זמן הנישואין, שקבעו חכמים שנים עשר חודש מיום שתבעה הבעל לארוסתו שתכין עצמה להנשא לו, ועדיין לא נשאו.

דתנן: "הגיע זמן ולא נשאו, אוכלות משלו, ואוכלות בתרומה",

ולכן, הנדר חל, כיון שהוא איסור דאורייתא, ואילו חיוב המזונות אינו אלא מדרבנן, ומאידך חייב לזונה מתקנת חכמים, ולכן יעמיד פרנס (16).

ולכן בשעה שנדר עדיין לא היה משועבד לה, וחל הנדר, ורק לאחר מכן כשבא להוציאה מביתו חוזר ומשתעבד לה, ולכן צריך להעמיד אז פרנס.

עוד אפשר לומר — מדובר בדברים שרגילה בהם רק בהיותה מחוץ לביתו, ולכן רק בשעה שמוציאה מביתו משתעבד לה ואז כבר חל הנדר.

16. כך פירש רש"י. וצריך באור — ומה בכך שאינו מחוייב לה אלא מדרבנן, הרי יש כח ביד

אי רגילה בהו, ולכן הוא מחוייב לתנם לה על ידי פרנס,

הא רגילה בהו! ומדוע חל הנדר כלל, הרי הוא משועבד לתת אותם לה?

ואי לא רגילה בהו, פרנס למה לה? הלא אינו חייב לה כלום?

אלא, לא צריכא, באופן רגילה בבית נשא, היינו בדברים שהייתה רגילה בבית אביה, וכאשר נשאו, קא מגלגלא בהדיה, כלומר לא תבעתם מבעלה, אלא הורגלה לחיות לפי הנהגתו של בעלה.

אך כעת שנדר ממנה, חייב להעמיד לה פרנס אף על הדברים הללו, משום דאמרה ליה — "עד האידינא [עד עכשיו] ולא אדרתן, שלא הדרת אותי מלהנות מנכסין, גלגילנא בהדיך [ניתרתי לך ולא תבעתיך אלא הסכמתי לנהוג לפי הנהגתך ולא לפי הנהגתי. אבל] [השתא, דאדרתן, לא מצינא דאיתלגל בהדיך" (15).

ומקשינן: מאי שנא עד לי' יום שיכול להעמיד פרנס? ומדוע לא יעמיד לעולם?

ומשנינן: עד לי' יום, לא שמעי בה אינשי ולא

פתח לנדרו. וקושיית הגמרא היתה — מדוע יעמיד פרנס באותם שלשים יום.

ונראה שהדבר תלוי במחלוקת ראשונים. ויתבאר בעז"ה בסוגיא לקמן. (עא א).

15. ויש לבאר — ממה נפשך, אם הוא משועבד לתת לה את תביעתה, מדוע חל הנדר כלל, ומה בכך שלא תבעתו עד עכשיו?

ומבארים התוספות — בעצם האשה מוחלת לבעלה על אותם דברים, אלא שאדעתא דהכי שידרנה ויוציאנה מביתו אינה מוחלת לו.